Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Staf

Zaaknaam:	< geef hier de naam voor het overkoepelende zaakdossier op >
Portefeuille (s):	Opvang vluchtelingen
Staf / map:	Staf Vayhishta
College / DB:	DB

Voordracht voor de Staf Vayhishta van 1 oktober 2024

Portefeuille

Opvang vluchtelingen

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van het voornemen van het college om een COA opvanglocatie voor asielzoekers te vestigen aan de Provinciale weg 38 in Zuidoost.

Gevraagde beslispunten

1. Kennis te nemen van het voornemen van het college om een COA opvanglocatie voor maximaal 525 asielzoekers te vestigen aan de Provincialeweg 38 in Zuidoost in Q4 voor een periode van 5 jaar.
2. Kennis te nemen van de opgehaalde adviezen van het gebiedsteam en team Veiligheid, de Politie en Onderwijs voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38 en van het advies van programma MA&O.
3. Kennis te nemen van het verdere besluitvormingsproces voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38.

Onderbouwing beslispunten

Ad 1. Kennis te nemen van het voornemen van het college om een COA opvanglocatie voor maximaal 525 asielzoekers te vestigen aan de Provincialeweg 38 in Zuidoost in Q4 voor een periode van 5 jaar.

Achtergrond
De druk op de asielketen in Nederland is onverminderd hoog. Het COA kampt nog steeds met een tekort aan opvanglocaties in het land. Nederlandse gemeenten staan voor een grote opgave op het gebied van opvang en huisvesting van asielzoekers, statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne. Amsterdam draagt in hoge mate bij aan de opvang, ondersteuning en huisvesting van deze en andere kwetsbare groepen. Dat past bij de gastvrije stad die we zijn.

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. De capaciteitsopgave voor de gemeente Amsterdam onder deze wet is 4.479 opvangplekken voor asielzoekers, waarvan 380 voor amv’s. Het realiseren van deze 4.479 opvangplekken in Amsterdam heeft hoge

prioriteit voor het college. Deze opgave moet gerealiseerd worden tegen de achtergrond van achterstand op het gebied van huisvesting van statushouders en aflopende locaties voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Naast het invulling geven aan de Spreidingswet ziet Amsterdam als verantwoordelijke hoofdstad het als haar taak om in samenwerking met het COA op verzoek van het Rijk opvang te bieden aan asielzoekers. In het Amsterdamse coalitieakkoord 2022-2026 is hierover de volgende passage opgenomen: *“Amsterdam blijft menswaardige opvang bieden waardoor mensen weer perspectief krijgen. We zorgen voor goede en veilige opvang met aandacht voor specifieke doelgroepen. We werken samen met vele formele en informele organisaties in de stad om hen die een beroep op ons doen zo goed mogelijk te ondersteunen.”*

Het pand aan de Provincialeweg 38 is aan het COA aangeboden om in gebruik te nemen als asiel-opvanglocatie voor 5 jaar. Het pand werd eerst gebruikt als hotel en is daarna verhuurd aan arbeidsmigranten.. Op korte termijn kunnen op deze locatie maximaal 525 asielzoekers worden opgevangen. Tijdens het eerste jaar wordt de locatie verbouwd zodat het voldoet aan de kwaliteit van het programma van eisen AZC. Het pand voldoet reeds aan het benodigde m2 per asielzoeker, zelfstandig koken, voldoende ruimte voor activiteiten en ontmoeting en aan voldoende buitenruimte. Het COA verwacht de verbouwingen in één jaar af te ronden, waardoor de locatie voor rest van de tijd een reguliere COA opvanglocatie is.

Ad 2. Kennis te nemen van de opgehaalde adviezen van het gebiedsteam en team Veiligheid, de Politie en Onderwijs voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38 en van het advies van programma MA&O.

Stadsdeel Zuidoost, de Politie en de directie Onderwijs hebben advies gegeven over het voornemen om een opvanglocatie te vestigen op de Provincialeweg 38. Deze adviezen zijn hieronder samengevat en worden in de staf Opvang gedeeld met de wethouder Opvang. De wethouder weegt de adviezen mee in het besluit om een COA opvanglocatie te vestigen op de Provincialeweg 38. Daarnaast wordt het advies gebruikt om de locatie voor alle partijen zo goed mogelijk te realiseren.

Advies stadsdeel Zuidoost
Stadsdeel Zuidoost heeft vanuit het gebiedsteam en team Veiligheid de volgende aandachtspunten meegegeven voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38:

- Spreiding door de stad en verdeling in Zuidoost: In Zuidoost worden al relatief veel opvangplekken aan asielzoekers geboden, voor de spreiding over de stad en de verdeling van de meest kwetsbare doelgroepen is het van belang om hierin een betere balans te vinden. Dit voorkomt een te grote concentratie van opvangplekken in één specifiek gebied/stadsdeel.
- Doelgroep: Vanwege de locatie en parkeerplekken vind het gebiedsteam de Provincialeweg 38 meer geschikt voor vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders dan voor asielzoekers, omdat zij zelfredzamer en veelal in het bezit van een auto zijn.

- Afstand tot voorzieningen en sociale veiligheid: De locatie ligt afgelegen van bewoond gebied en er zijn weinig voorzieningen. De eerste supermarkt zit op 40 minuten loopafstand. De bushalte is vlakbij, maar de metro is minstens 10 minuten lopen. De route is daarbij ook donker en afgelegen.
- Gebrek aan buurtcentrum: Bij bewoners in dit gebied is er al langere tijd behoefte aan meer voorzieningen. Er is op dit moment geen ontmoetingsruimte voor de buurt beschikbaar.
- Gebrek aan vertrouwen in de buurt: Met de mogelijke invulling van Langerlust als zorglocatie (ligt op 950 meter afstand van Provincialeweg), het langdurende proces rondom de komst van een ontmoetingsruimte in Nellestein en het aanwijzen van het Gaasperplas gebied als voorkeurslocatie voor de plaatsing van windturbines, heerst er bij bewoners het gevoel dat er tegen de behoeften in wordt beslist. Het vertrouwen is fragiel op dit moment, dus hier moet in de communicatie en planning zeer zorgvuldig mee om worden gegaan.
- Water rondom de opvanglocatie: Op de locatie zelf is er veel water, dit kan leiden tot verdrinkingsgevaar. In de nabij gelegen Gaasperplas komen er elk jaar enkele verdrinkingen voor en gezien de doelgroep en het mogelijke gebrek aan zwemdiploma's is dit een risico om vanuit veiligheid rekening mee te houden.
- Verkeersveiligheid: De locatie ligt aan een provinciale weg zonder voetpaden. Er is een oversteekplaats met verkeerslichten, die leidt naar een voetpad naar busstation Gaasp, aan beide zijde van de weg. Daar is ook een zebrapad aanwezig. Er zijn zorgen over de snelheid waarmee gereden wordt en de onoverzichtelijkheid. Er heeft op steenworp afstand aan deze weg een dodelijk verkeersongeluk plaatsgevonden. Het advies is om een veiligheidsschouw te doen.
- Ruimte voor sport en spel: Het stadsdeel is positief over de grote parkeerterrein en de interne voorzieningen (keuken en slaapkamers). Dit biedt kansen voor bijvoorbeeld sport & spel en transportmogelijkheden.

Advies Politie
De politie geeft aan dat de komst van de opvanglocatie de druk op de leefbaarheid van de openbare ruimte wordt vergroot. Zij geven de volgende aandachtspunten mee:

- Meer inzet van politie nodig: Er wordt uitgegaan van 15.1, 2, e op 5000 inwoners. Dat wordt in dit gebied als weinig ervaren. Vanuit het basisteam is er geen ruimte om extra capaciteit te leveren. Dit betekent dat er extra veiligheidspunten/beveiliging nodig is vanuit het COA t.b.v. de veiligheid op de locatie zelf en in de omgeving. Het gebruik van het aangrenzende recreatiegebied Gaasperplas zal extra aandacht vragen. Daarnaast wordt de suggestie gegeven om THOR en Groengebied Amsterdam-Amstelland hierin mee te nemen om te bezien of er ruimte is bij de partners om extra inzet te kunnen leveren in dit gebied.

Advies Onderwijs
Afdeling Onderwijs geeft aan dat de locatie op de Provincialeweg 38 erg ver weg ligt van de onderwijslocaties voor nieuwkomers.

- Voortgezet onderwijs (VO): Voor de leerlingen in de VO-leeftijd is

het minimaal 7,5 km fietsen naar de hoofdlocatie van het MLO, de dependance is 12 km fietsen. Met het OV zijn beide locaties in respectievelijk in een klein uur en ruim een uur te bereiken. Dit is een forse afstand voor de doelgroep. Voor leerlingen in het vo is busvervoer helaas geen optie, omdat zij wisselende roosters hebben en het niet past bij de zelfstandigheid van de jongeren.
- Primair onderwijs (PO): Voor de leerlingen in het PO is in Zuidoost weinig plek. De nieuwkomerslocatie zit met de kinderen van A&O eigenlijk vol. Er zijn wel opties om de locatie uit te breiden, maar dan blijft de reisafstand met 5,5 km erg lang. In de loop van 2025 komt een nieuwe locatie gereed, maar met een reisafstand van 4km is dat maar een kleine verbetering. Een nieuwkomerslocatie openen in Weesp is niet mogelijk, zowel door ruimtegebrek als zorgen over de kwaliteit die daar gerealiseerd kan worden. Een mogelijkheid zou zijn om met het COA afspraken te maken over busvervoer. Als het lukt om afspraken te maken met COA over busvervoer van leerlingen wordt de Bataviaschool in Oost ook een mogelijkheid. Deze ligt op 16 minuten rijden van de locatie en in Oost is er momenteel meer plek.
- Tijd voor huisvesting: Er moet rekening worden gehouden met voldoende tijd om het onderwijs te organiseren. Er is 2 à 3 maanden nodig voor de huisvesting op de scholen.

Advies programma Migratie, Asiel & Ongedocumenteerden (MA&O)
Hieronder wordt een reactie gegeven op de adviezen en worden maatregelen voorgesteld. Op basis van de opgehaalde adviezen ziet MA&O mogelijkheden voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38. De wethouder en het college zal geadviseerd worden om in te stemmen met het vestigen van een COA opvanglocatie op deze locatie voor 5 jaar, met na één jaar een evaluatie. De maatregelen voortkomend uit de adviezen worden daarin meegenomen en opgenomen in de bestuursovereenkomst met het COA. De openstaande acties worden opgepakt in afstemming met het stadsdeel, politie en onderwijs. Het COA heeft (onder voorbehoud) toegezegd om zich te gaan inspannen voor de gewenste maatregelen vanuit de gemeente m.b.t. het realiseren van een buurtfunctie in het pand en inzet op (bus)vervoer naar voorzieningen en scholen.

- Spreiding door de stad en verdeling in Zuidoost: Door de ruimte en aangeboden panden is Zuidoost een plek met meer mogelijkheden voor opvanglocaties, Net als Nieuw-West. Dit zijn gebieden met een groot aantal kwetsbare bewoners. Per locatie wordt dan ook met het stadsdeel gekeken of een opvanglocatie past in de buurt en wat er nodig is om de locatie goed te laten landen. Met de komst van deze locatie stijgt het aantal asiel-opvangplekken in Zuidoost naar 1525 plekken. In Westpoort worden momenteel ook 1500 asielzoekers opgevangen. Daarnaast worden momenteel twee permanente asielopvanglocaties (locatie Einstein en AZC Houthavens) gerealiseerd in stadsdeel West waardoor zij 1150 opvangplekken er bij krijgen. Het programma MA&O wil in overleg met het stadsdeel om te kijken hoe het draagvermogen van het stadsdeel vergroot kan worden en wat daar voor nodig is.
- Doelgroep: De locatie is te duur voor de gemeente om te huren

als opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne en voor statushouders, de businesscase is financieel niet rond te krijgen vanuit Oek en Wonen. Het COA kan de huur wel betalen waardoor alleen asielzoekers opgevangen kunnen worden op deze locatie.

- Afstand tot voorzieningen en sociale veiligheid: Het programma MA&O gaat in gesprek met het COA over de afstand tot de voorzieningen, aangezien dit niet volgens het PvE AZC is. Daarbij wordt de oplossingsrichting om een specifieke locatiebus in te zetten naar voorzieningen, bijvoorbeeld winkelcentrum Kraaiennest, besproken. Dit wordt ook gedaan bij opvanglocatie Galaxy in Westpoort. De sociale veiligheid in de directe omgeving wordt meegenomen in de uit te voeren veiligheidsschouw (zie onder).
- Gebrek aan buurtcentrum: MA&O gaat uitzoeken wat de mogelijkheden zijn om een buurtfunctie te realiseren op deze locatie (eventueel met luxe portocabins op het parkeerterrein). Vanuit het programma is er budget beschikbaar voor sociale initiatieven, dit kan kansen bieden.
- Gebrek aan vertrouwen in de buurt: Het programma MA&O zal zorgvuldig omgaan met het fragiele vertrouwen in de communicatie en planning.
- Water rondom de locatie: Het programma geeft het risico van het water rondom de locatie mee aan het COA, zij hebben hier vaker mee te maken gehad bij andere locaties (bijvoorbeeld de Galaxy). Het COA gaat in ieder geval een hek plaatsen om de locatie helemaal af te sluiten van het water.
- Verkeersveiligheid: Er wordt z.s.m. een veiligheidsschouw gedaan. De verwachting is dat er verkeersmaatregelen nodig zijn om de veiligheid te vergroten, die moeten worden uitgevoerd voordat de asielzoekers kunnen inhuizen. Er wordt hier druk op uitgevoerd. Daarnaast wordt ingezet op vervoer naar voorzieningen vanuit het COA (zie punt hierboven), waardoor het wandelen rondom de locatie wordt ontmoedigd.
- Meer inzet van politie nodig: Het programma MA&O neemt de beheercapaciteit van de politie in dit gebied van Zuidoost mee als aandachtpunt richting het COA en in de besluitvorming. De ervaring leert dat de veiligheid in het gebied toeneemt in een gebied als een opvanglocatie wordt geopend. Het COA neemt beveiliging mee die 24 uur per dag aanwezig is. Daarnaast wordt er (net als bij locaties Tafelbergweg en A&O hostel) maandelijks veiligheidsoverleg gehouden met het COA, stadsdeel, projectleider veiligheid vanuit MA&O, THOR en politie om de veiligheid en leefbaarheid in de locatie en de omgeving goed te monitoren. In het veiligheidsoverleg worden afspraken gemaakt over bereikbaarheid en het informeren en handelen bij incidenten. Wanneer blijkt dat de druk op de veiligheid en leefbaarheid toeneemt dan wordt daar op bijgestuurd.
- Voortgezet onderwijs (VO): Het programma MA&O gaat in gesprek met het COA om te bespreken of er geen of minder kinderen tussen de 12 en 18 geplaats kunnen worden.
- Primair onderwijs (PO): Een mogelijkheid zou zijn om met het COA afspraken te maken over busvervoer. Hierover gaat MA&O in gesprek met het COA.
- Tijd voor huisvesting: Er wordt rekening gehouden met de

benodigde tijd om onderwijs te organiseren en 2 à 3 maanden voor de huisvesting op de scholen.

Ad 3. Kennis te nemen van het verdere besluitvormingsproces voor het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provincialeweg 38.

De opgehaalde adviezen komen 14 oktober of 11 november in de staf Opvang van wethouder Groot Wassink. De wethouder wordt gevraagd in de stemmen met het vestigen van een COA opvanglocatie aan de Provinciale weg 38 en het aangaan van een bestuursovereenkomst met het COA. Vervolgens gaat het voorstel naar het college op 22 oktober of 19 november en zullen de adviezen en maatregelen meewegen in het besluit over de vestiging van de opvanglocatie. Indien het college akkoord gaat is de verwachting dat de Provinciale weg in Q4 kan worden geopend als COA opvanglocatie.

Volgende processtappen

Ter kennisname naar DB van stadsdeel Zuidoost: 15 oktober
Ter besluitvorming naar wethouder Groot Wassink: 14 oktober of 11 november
Ter besluitvorming naar het college van B&W: 22 oktober of 19 november

Advies, afstemming en participatie

Interne afstemming: stadsdeel Zuidoost.

Intern advies: stadsdeel Zuidoost, Politie en Onderwijs.

Documenten

Registratienr.	Naam
<*automatisch*>	
<*automatisch*>	

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e , 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Uitslag

<*automatisch, na afloop staf*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Vertrouwelijk (indien vertrouwelijk, vul dan ook rij 4 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	College van B&W
3	Gaat het stuk geheim	Nee

	door naar de commissie en/of raad?	
4	Einddatum	1-1-2025
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	Artikel 5.1 tweede lid onder i van de Wet Open Overheid.
7	Motivatie	Beleidsstuk dat nog niet vastgesteld is door het college B&W.